

Herstelplan

Interior Design & Styling voltijd

Saxion Next

Crohonummer 39210

Conceptversie 01.03.2013

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Voorgeschiedenis.....	4
3	Verbeteracties.....	5
3.1	Reader afstuderen	5
3.2	Coördinator onderzoek.....	5
3.3	Curriculum.....	6
3.4	Begeleiding afstuderen	6
3.5	Nascholing docenten, afstudeerbegeleiders en examinatoren.....	7
3.6	Onderzoeksdeskundigheid in opleidingsgremia	7
3.7	Lectoraat Industrial Design	8
3.8	Masterclasses onderzoek en design	8
4	Conclusie	9
	Literatuur	10
	Bijlagen.....	11

1 Inleiding

Op 20 december 2012 bracht Hobeon een beoordelingsrapport uit ten behoeve van de accreditatie van de opleiding Interior Design & Styling van Saxion Next.

Alle standaarden scoorden goed of voldoende, behalve standaard 16, toetsen en eindkwalificaties. Binnen deze standaard wordt het systeem van toetsen en beoordelen door het auditteam weliswaar als “goed” gekwalificeerd, deze kwaliteitsontwikkeling acht men echter nog niet zichtbaar in de geraadpleegde eindwerkstukken. Zeven van de in totaal 18 werkstukken beoordeelde het auditteam als onvoldoende. Er blijkt nog onvoldoende dat de eindkwalificaties gerealiseerd zijn. Het auditteam verwoordde dit als volgt: “Tegen de achtergrond van de verscherpte eisen m.b.t. afstudeerwerkstukken (denk aan Dunnewijk-beoordelingskader en ‘Hoofdlijnenakkoord OCW – NRTO) schieten de negatief beoordeelde werkstukken, die alle tot stand zijn gekomen voordat de beoordelingscriteria waren aangescherpt, tekort, met name waar het gaat om de methodologische aanpak en dan vooral m.b.t. de reflectie en m.b.t. de verantwoording van de gekozen aanpak. In feite moet het bij de afstudeerprojecten gaan om (1) onderzoekend werken met een heldere probleemstelling en opdrachtformulering, (2) analyseren en standpuntbepaling – in tegenstelling tot het chronologisch weergeven van de verzamelde data, (3) reflectie op het kunstzinnige en beeldende proces en op de onderbouwing van de keuzes die uiteindelijk de vormgevingsvoorstellen bepalen. In de negatief beoordeelde werkstukken is daar onvoldoende sprake van.” (Stapert et al, 2012). Het auditteam stelt een hersteltermijn voor.

Voordat de visitatie plaats vond, waren reeds verbeteracties in gang gezet. In dit plan lichten we deze en nieuwe verbeteracties toe. Het plan waarborgt dat de opleiding in de kortst mogelijke tijd weer volledig aan de eisen voldoet. Verwacht wordt dat de eerste resultaten van verbeteracties op zijn vroegst eind studiejaar 2012/2013 zichtbaar zullen zijn. Het plan is op 8 maart met de beroepenveldcommissie afgestemd.

Naast het negatieve oordeel op een belangrijk aspect van één standaard en de daaruit voortvloeiende hersteltermijn, deed het auditteam de opleiding enkele aanbevelingen. Deze aanbevelingen worden geïmplementeerd, zij maken echter geen deel uit van dit herstelplan.

2 Voorgeschiedenis

Na het besluit (op advies van de commissie Dunnewijk) tot aanscherping van de HBO kwalificaties ten aanzien van toegepast onderzoek, is de opleiding Interior Design & Styling gestart met het onderzoeken en verbeteren van haar kwaliteit op dit terrein.

Onderzoek maakte altijd al deel uit van de opleiding en afstudeerwerken, maar speelde een ondergeschikte rol en had vooral het karakter van een inventarisatie van de randvoorwaarden voor het ontwerp. Het onderzoek diende gedegener, meer gestructureerd en kritischer onderwezen en uitgevoerd te worden om te voldoen aan de nieuwe "Dunnewijk-criteria". Dat bleek op 12 juni 2012 bij de interne audit. De interne audit werd uitgevoerd door:

- drs. Paul Nieuwenhuis (voorzitter, hoofd bureau Kwaliteitszorg Saxion),
- ing. Bas Olde Hampsink (manager academie Creatieve Technologie Saxion) en
- drs. Anke Thijsen (adviseur bureau Kwaliteitszorg Saxion)

Het beeld werd bevestigd in september 2012, toen de opleiding, aan de hand van afstudeerwerk, de kwaliteit van het eindexamen evalueerde. Deze review werd georganiseerd naar aanleiding van zorg van het managementteam over de kwaliteit van het afstuderen. Zorg die bevestigd werd door twijfels bij het interne auditteam en een extern adviseur.

De reviewcommissie die het afstudeerwerk evalueerde bestond uit:

- ir. Bernadette Lohuis (voorzitter, directeur Saxion Next),
- dr. Laurens Ekkel (teamleider en hoofd docent Toegepaste Psychologie),
- Patricia Gorter (lid examencommissie, interieurarchitect BA geregistreerd),
- ing. Bas Olde Hampsink (manager academie Creatieve Technologie Saxion),
- ing. Gerard van Os (docent Industrieel Product Ontwerpen en onderzoeker Saxion Kenniscentrum Design en Technologie),
- drs. Ing. Tineke Sessink (extern adviseur Saxion Next),
- Hendrik-Jan van der Valk (lid beroepenveldcommissie, oprichter Artex Zwolle, interieurarchitect BA geregistreerd) en
- ing. Paul van de Walle (extern deskundige opleiding, directeur Insight, interieurarchitect BA geregistreerd)

De hoofdconclusie van zowel de interne visitatie als de review luidde dat onderzoek steviger in de opleiding verankerd diende te worden. Een van de eerste acties daartoe werd het herschrijven van de reader afstuderen omdat deze door studenten gebruikt wordt bij de realisatie van het afstudeerwerk.

3 Verbeteracties

De volgende verbeteracties zijn c.q. worden in gang gezet:

- herschrijven reader afstuderen
- tijdelijk toevoegen coördinator onderzoek
- verstevigen curriculum ten aanzien van onderzoeksvaardigheden
- toevoegen begeleiders onderzoeksverslag afstuderen
- nascholen docenten, afstudeerbegeleiders en examinatoren over onderzoeksvaardigheden
- trainen van trainers onderzoeksvaardigheden
- toevoegen onderzoekskundigheid aan opleidingsgremia
- aansluiten bij het kenniscentrum Design en Technologie, lectoraat Industrial Design
- organiseren masterclasses onderzoek en design voor laatstejaars studenten en alumni

In de volgende paragrafen vindt u een meer gedetailleerde omschrijving van deze acties.

3.1 Reader afstuderen

De reader afstuderen vormt de basis voor het realiseren van het afstudeerwerk. Het bevat de regels maar ook vele praktische handreikingen rondom het afstuderen. Studenten nemen de reader voorafgaand aan het afstuderen door om te weten hoe ze te werk moeten gaan. De inhoud van de reader wordt tevens met de studenten doorgenomen in de onderwijsmodule “Vorbereiden op het afstudeerproject”.

De reader is inmiddels herschreven om te voldoen aan de nieuwe HBO-kwalificaties op het terrein van toegepast onderzoek. Om op korte termijn verbeteringen te realiseren, ook bij studenten die reeds met hun afstuderen gestart zijn, is in aanvang gekozen voor gestructureerde, relatief sturende opbouw. Naarmate het verstevigen van onderzoeksvaardigheden in de opleiding vordert en studenten afstuderen die meer onderwijs over onderzoeksvaardigheden gevolgd hebben, zal de reader hierop versoepeld worden om ontplooiing ten aanzien van zelfstandigheid en creativiteit te bevorderen.

Voor het komende studiejaar wordt de reader naar voortschrijdend inzicht bijgesteld, waarbij onder andere nog meer nadruk zal komen te liggen op reflectie op het kunstzinnige en beeldende proces en op de onderbouwing van keuzes die uiteindelijk de vormgevingsvoorstellen bepalen (een van de belangrijke verbeterpunten genoemd door het auditteam). De afwegingen die leiden tot een ontwerp komen nu vooral in de mondelinge presentatie van het afstudeerwerk aan de orde. De afwegingen liggen veelal onvoldoende schriftelijk vast. Het bewaren van de visuele presentatie met de volledige “speaker-notes”, lost dit op.

U treft reader afstuderen 2012/2013 aan als bijlage 1.

3.2 Coördinator onderzoek

Vanaf het begin van het schooljaar 2012/2013 is bij de opleiding een coördinator onderzoek aangesteld. Hij ondersteunt de opleiding bij de implementatie van de nieuwe eisen die aan onderzoeksvaardigheden gesteld worden. Hij is onder meer betrokken bij het verstevigen van het curriculum, het ondersteunen van docenten en het opstellen van dit herstelplan. Daarnaast wordt hij ingeschakeld voor het begeleiden van studenten.

Het betreft ir. Clemens Schellens MiF, die tijdens en na zijn studie kennis en ervaring heeft opgedaan met de opzet, methodologie en uitvoering van toegepast onderzoek.

3.3 Curriculum

Direct nadat intern geconstateerd werd dat onderzoeksvaardigheden steviger verankerd dienden te worden, zijn de eerste aanpassingen in het curriculum aangebracht.

Zo is in het eerste leerjaar de module “Culturele beroeps oriëntatie” uitgebreid met de beginselen van onderzoek en zijn afspraken gemaakt met Saxion Bibliotheek over het verzorgen van onderwijs over informatievaardigheden. In de module “Ontwerpen op maat” in het tweede leerjaar is de opdracht tot het ontwerpen van een hotelsuite uitgebreid met leeronderzoek. In het derde leerjaar is een nieuwe module “Trends en styling” gestart waarvan een onderzoeksopdracht deel uit maakt. Voorts heeft onderzoek een prominente plaats gekregen in de module “Onderzoek openbare ruimte” in het derde leerjaar, zodat studenten die aanstonds afstuderen zo snel mogelijk een stevige input op dit terrein ontvangen. Ook hier wordt geoefend met het uitvoeren van toegepast onderzoek. De docenten Sarah Hamming en Herbert Berkhout volgden daartoe de docententraining onderzoeksvaardigheden en ontwikkelden zich tot enthousiaste pleitbezorgers. Tenslotte is de module “Voorbereiden op het afstuderen” aangepast en afgestemd op de nieuwe reader afstuderen.

Er is al veel in gang gezet, de grote lijn en afstemming verdienen echter nog aandacht opdat de onderzoekscomponent vanaf jaar 1 tot en met 4 zorgvuldig wordt ingebed in het curriculum. Om te bevorderen dat de verschillende modules goed in elkaar grijpen zodat een stevig, geïntegreerd en didactisch verantwoord onderwijsbouwwerk ontstaat, wordt dit schooljaar nog een bijeenkomst met docenten belegd waarin het hele curriculum op onderzoeksvaardigheden afgestemd, getoetst en bijgesteld wordt.

De belangrijkste doelen voor de afstemming onderzoeksvaardigheden zijn:

- gemeenschappelijk draagvlak voor de “learning outcomes”
- didactisch verantwoorde opbouw door de leerjaren heen
- voldoende theoretische en praktische scholing
- goede afstemming tussen theorie en praktijk
- aandacht voor algemene vaardigheden zoals een kritische houding, ook in andere modules
- gebruik van een gemeenschappelijke terminologie

3.4 Begeleiding afstuderen

Strikt genomen zouden studenten dit studiejaar nog conform de oude normen kunnen afstuderen. Saxion Next heeft er echter voor gekozen deze studenten extra onderzoeksvaardigheden mee te geven om te voorkomen dat hun diploma over enkele jaren niet meer aan de dan geldende eisen voldoet.

Daartoe zijn vanaf het begin van het studiejaar 2012/2013 twee onderzoekers, dr. Laurens Ekkel en ir. Clemens Schellens MiF, ingezet om studenten te begeleiden bij het onderzoeksdeel van hun afstuderen. Het onderzoeksverslag wordt tevens door een van hen beoordeeld, waarbij de beoordelaar een ander is dan de begeleider. De beoordeling van het onderzoeksverslag wordt betrokken bij het eindoordeel en moet voldoende zijn om te kunnen afstuderen.

De extra begeleiding, die na inbedding in het curriculum niet meer nodig is, start in vrijwel alle gevallen met een individuele instructie van ongeveer een uur waarin wordt uitgelegd hoe je onderzoek uitvoert, hoe je daarover verslag legt en op welke aspecten je daarbij in het bijzonder moet letten. Studenten krijgen vervolgens telefonisch of via e-mail antwoord op vragen die ze tijdens de opzet en uitvoering van hun onderzoek tegen komen. Tenslotte leggen studenten hun eerste en soms ook tweede conceptverslag ter correctie voor.

Bij de begeleiding wordt het boek "Zo doe je een onderzoek" (Grit en Lunsing, 2009) aan de studenten verstrekt. Aanvankelijk werd de publicatie "Een onderzoek voorbereiden" (Oost en Markenhof, 2010) gebruikt, deze bleek bij nader inzien echter te abstract en onvolledig.

Naast deze verplichte literatuur is door de onderzoekers een beknopte instructie opgesteld (bijlage 2) om studenten snel wegwijs te maken en hen iets in handen te geven dat ze tijdens het onderzoek en schrijven van het verslag gemakkelijk bij de hand kunnen houden.

Om een zorgvuldige beoordeling te faciliteren is door de onderzoekers een beoordelingsformulier opgesteld naar analogie van het beoordelingsformulier dat bij de opleiding toegepaste psychologie wordt gebruikt. Zie hiervoor bijlage 3.

Zodra alle docenten, afstudeerbegeleiders en examinatoren de training onderzoeksvaardigheden gevolgd hebben, zal de separate begeleiding voor onderzoek opgenomen worden in de reguliere afstudeerbegeleiding. De examinatoren zullen dan tevens het onderzoeksverslag gaan beoordelen, eventueel onder voorzitterschap van een onderzoeker. De tijdelijk ingezette onderzoeksbegeleiders zijn dan niet meer nodig.

3.5 Nascholing docenten, afstudeerbegeleiders en examinatoren

Om docenten, afstudeerbegeleiders en examinatoren te doordringen van het belang van onderzoeksvaardigheden en hen inhoudelijk de bagage te geven waarmee ze dit onderwerp op de juiste wijze in hun lessen kunnen opnemen, worden trainingen georganiseerd. De eerste groep docenten (ter afstemming in combinatie met de twee onderzoeksbegeleiders) heeft de training in september en oktober 2012 gevolgd. In april start de tweede groep waarna nog een derde groep volgt.

De training wordt via Saxion Academy verzorgd door drs. Miriam Losse, hoofddocent onderzoeksvaardigheden bij de academie Bestuur en Recht. Hierbij wordt het boek "Onderzoeksvaardigheden voor docenten" gebruikt (Losse, 2009) De komende training wordt gecombineerd met een "train de trainer" waarbij dr. Laurens Ekkel (onderzoeksbegeleider) en Sarah Hamming (docent) opgeleid worden om deze training voor docenten in de toekomst zelf te verzorgen. Voorts worden jaarlijks onderzoekscasussen behandeld tijdens een docentbijeenkomst.

3.6 Onderzoekskundigheid in opleidingsgremia

Geledingen die de opleiding in belangrijke mate vorm geven (vooral nog de examencommissie en de beroepenveldcommissie) zullen worden verstevigd ten aanzien van onderzoekskundigheid. Om dit te realiseren is voor de examencommissie de bovengenoemde scholing wellicht voldoende. De beroepenveldcommissie zal uitgebreid worden met een onderzoeker op het terrein van interieurvormgeving.

3.7 Lectoraat Industrial Design

Naast voldoende theoretische en praktische aandacht in het curriculum, draagt een concreet onderzoeksprogramma bij aan het realiseren van de “learning outcomes” met betrekking tot onderzoeksvaardigheden. Docenten en studenten die meewerken aan de opzet en uitvoering van een onderzoeksprogramma oefenen hun onderzoeksvaardigheden, ervaren de “do’s en don’ t’s” en ontwikkelen enthousiasme voor onderzoek. Dit cultuuraspect –de houding ten opzichte van toegepast onderzoek- is een belangrijke factor bij de realisatie van het herstelplan. Bovendien draagt een goed onderzoeksprogramma bij aan de ontwikkeling van het vakgebied en het imago van de opleiding

Aangezien de opleiding geen eigen lectoraat heeft en het lastig is dit op korte termijn te realiseren, is aangesloten bij het lectoraat Industrial Design van het Kenniscentrum Design en Technologie. De lector is ir. Karin van Beurden. Dit lectoraat sluit goed aan vanwege de overeenkomsten tussen industrieel en interieur ontwerp, vooral met betrekking tot creatieve aspecten en vaardigheden. Anderzijds zijn er verschillen die voldoende aandacht moeten krijgen bij de opzet en uitwerking van onderzoeksprogramma’s opdat aansluiting met de opleiding gewaarborgd blijft.

Inmiddels is het onderzoek “Ruimte voor de zorgverlener” opgepakt, gericht op de opleiding IDS, dat past in een groter onderzoeksprogramma van het lectoraat. Het onderwerp is interieurontwerpen voor zorgverleners; hoe kan een interieur dusdanig ontworpen worden dat zorgverleners hier efficiënt en veilig in kunnen werken. Sarah Hamming coördineert dit onderzoek vanuit de opleiding. Bij de uitvoering die inmiddels gestart is, zullen ook studenten worden ingeschakeld.

Voorts is reeds sprake geweest van kennisoverdracht vanuit het lectoraat op de terreinen doelgroepgericht ontwerpen, kwalitatief onderzoek en gebruikersonderzoek.

3.8 Masterclasses onderzoek en design

Om laatstejaars studenten en alumni de basisprincipes van toegepast onderzoek bij te brengen, hen te enthousiasmeren voor onderzoek en praktijkvoorbeelden te tonen, is door de opleiding op 8 februari 2013 een masterclass verzorgd met in- en externe sprekers. Het programma treft u aan in bijlage 4.

In het kader van Studium Generale zal jaarlijks een vergelijkbare bijeenkomst georganiseerd worden waarin onder meer onderzoek aan de orde komt.

4 Conclusie

Bij de visitatie kwamen ten aanzien van de methodologische aanpak en dan vooral de reflectie en de verantwoording van de gekozen aanpak, drie belangrijke verbeterpunten voor de eindwerkstukken naar voren:

1. onderzoekend werken met een heldere probleemstelling en opdrachtformulering,
2. analyseren en standpuntbepaling – in tegenstelling tot het chronologisch weergeven van de verzamelde data en
3. reflectie op het kunstzinnige en beeldende proces en op de onderbouwing van de keuzes die uiteindelijk de vormgevingsvoorstellen bepalen.

De punten 1 en 2 zijn verweven in alle verbeteracties van dit herstelplan. Zij vormen de kern van de aanpak. Punt 3 is eveneens verweven in alle verbeteracties, maar wordt vooral verbeterd door hier gedurende het hele curriculum meer aandacht aan te besteden in de vorm van onderwijsmodules, practica en opdrachten. Voorts wordt de verplichting tot verantwoording van het afstudeerwerk verstevigd (aanpassing reader afstuderen).

Met de reeds lopende en nieuwe acties uit dit herstelplan is de opleiding weer volledig “up to date” en gereed voor accreditatie van standaard 16. Alle effecten zijn uiteraard pas zichtbaar zodra studenten afstuderen die het nieuwe curriculum volledig doorlopen hebben, naar verwachting halverwege 2017.

Literatuur

Grit, R. en M. Julsing (2009). *Zo doe je een onderzoek*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers B.V.

Losse, M.A. (2009). *Onderzoeksvaardigheden voor docenten; Methoden en technieken voor het uitvoeren en begeleiden van praktijkonderzoek*. Den Haag: Boom uitgevers.

Oost, H. en A. Markenhof (2010). *Een onderzoek voorbereiden*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff B.V.

Stapert, R.F., W.G. van Raaijen, P. Oosterhuis, G. Schilder, M. van Dijk (2012). *Beoordelingsrapport; Uitgebreide opleidingsbeoordeling hbo-bacheloropleiding Interior Design & Styling*. Den Haag: Hobéon Certificering.

Bijlagen

Bijlage 1 – reader afstuderen 2012-2013

Bijlage 2 – instructie onderzoek

Bijlage 3 – beoordelingsformulier onderzoeksverslag

Bijlage 4 – programma masterclass onderzoek en design

Bijlage 5 – planning activiteiten herstelplan

Bijlage 1

Nog niet toegevoegd (reader afstuderen 2012 – 2013)

Bijlage 2

Onderdelen onderzoeksrapport

Titelblad

Samenvatting

Beschrijf in een half A-4 het doel van je onderzoek, de hoofdvraag, de methode die je hebt gebruikt, het antwoord op de hoofdvraag en je (conclusies en) aanbevelingen.

Voorwoord (eventueel)

Het voorwoord bevat géén informatie die inhoudelijk van belang is voor je onderzoek. Je bedankt hier bijvoorbeeld je partner voor zijn geduld en anderen voor hun bijdragen of hulp. Ook kun je vermelden waarom je het persoonlijk leuk vond om het onderzoek te doen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding

In de inleiding beschrijf je in welk kader je het onderzoek hebt gedaan (bijvoorbeeld afstuderen opleiding IDS), wat het globale onderwerp is en welk doel het onderzoek uiteindelijk dient (bijvoorbeeld het ontwerpen van een interieur).

Voorts kun je beschrijven wat je achtereenvolgens in het verslag gaat behandelen (een leeswijzer).

2. Probleemstelling

Dit is de hoofdvraag waar je onderzoek antwoord op moet geven.

Formuleer scherp en baken de hoofdvraag zoveel mogelijk af. Je hoofdvraag moet relevant en neutraal zijn en het moet haalbaar zijn haar te beantwoorden.

3. Verantwoording

Met verantwoording bedoelen we: waarom zijn jouw probleemstelling en onderzoek van belang? Wat wil je ermee bereiken?

Door je te verdiepen in wat er al over het onderwerp van je onderzoek bekend is (theorie), kun je je vraag verder toespitsen en voorkom je dat je overbodig werk doet. Je bakent je onderzoek af. Ook verzamel je bagage om deelvragen uit te werken, je methode te kiezen en je resultaten te analyseren. Om dat straks goed te kunnen doen is het nodig dat je je in en rondom het onderwerp van je onderzoek verdiept. Daarover schrijf je in dit hoofdstuk.

Voorts werk je hier de probleemstelling uit in deelvragen. Een probleemstelling is vaak nog breed en lastig in één keer te onderzoeken. Door de deelvragen met behulp van onderzoek te beantwoorden, geef je antwoord op de probleemstelling (hoofdvraag).

De hoofdstukken 1,2 en 3 mogen ook samengevoegd worden in hoofdstuk 1 Inleiding.

4. Onderzoeksopzet

Hier bespreek je hoe je de gegevens gaat verzamelen die je nodig hebt voor het beantwoorden van de deelvragen. Om een onderzoeksopzet te kunnen kiezen is het nodig dat je je deelvragen operationaliseert, concreet maakt. Bij het operationaliseren vertaal je de vragen naar gegevens die je kunt verzamelen. Als je bijvoorbeeld wil weten wat bepalend is voor de sfeer van een café, moet je dit begrip operationaliseren. De vraag is dan wat je bedoelt met "sfeer". Je ontrafelt dat begrip in bijvoorbeeld stijl van de inrichting (en welke stijlen onderscheid je dan?), kleurstelling, verlichting, muziekstijl en de grootte en hoogte van de ruimte. Bij het operationaliseren gebruik je je theoretische oriëntatie uit het vorige hoofdstuk.

Houd bij de keuze van de methode rekening met het doel van je onderzoek en leg uit waarom je voor een bepaalde onderzoeksopzet kiest. Vaak zal je de opzet nog bijstellen tijdens de uitvoering. Kijk dan achteraf nog eens terug en leg stap voor stap uit hoe je te werk bent gegaan en waarom.

5. Resultaten

Het hoofdstuk resultaten bevat een samenvatting van de gegevens die je met je onderzoek verzameld hebt en de analyse daarvan.

Verwerk de verzamelde gegevens (waarnemingen) als volgt in een datamatrix (spreadsheet):

	Variabele 1	Variabele 2	Variabele 3	Variabele 4
Case 1	waarde	waarde	waarde	waarde
Case 2	waarde	waarde	waarde	waarde
Case 3	waarde	waarde	waarde	waarde
Case 4	waarde	waarde	waarde	waarde
Case 5	waarde	waarde	waarde	waarde

Door deze ordening van gegevens zie je sneller patronen. *Cases* zijn je onderzoekseenheden; de personen die je vragen hebt gesteld, de ontwerpen die je hebt bestudeerd of andere bronnen. *Variabelen* zijn de kenmerken die je van jouw cases verzameld hebt; kenmerken die je nodig hebt om je deelvragen te beantwoorden. Bijvoorbeeld leeftijd, oppervlakte of kleur. Een *waarde* van een variabele bij een case, is een van je waarnemingen. Bijvoorbeeld 23 jaar, 150 vierkante meter of rood.

Je kunt jouw (omvangrijke) datamatrix opnemen als bijlage en er naar verwijzen.

Na het verwerken van de waarnemingen in een overzicht, probeer je patronen in de gegevens te ontdekken. Dat heet analyse. Je kunt analyseren door goed te kijken maar je kunt ook hulpmiddelen gebruiken zoals statistiek. Laat de lezer ook hier weer zien wat je doet en waarom.

6. Conclusies en discussie

Op basis van de analyse van je gegevens trek je hier je conclusies en bediscussieer je die. Je beantwoordt de hoofd- en deelvragen, legt uit waarom je bepaalde conclusies trekt, legt de relatie naar de theorie en bespreekt de invloed van je onderzoeksmethode op de uitkomsten.

7. Aanbevelingen

Hier doe je aanbevelingen op basis van de conclusies. Is het uiteindelijke doel een ontwerp, dan komen je aanbevelingen in het programma van eisen. Laat zien in welke eisen je jouw conclusies vertaald hebt en waarom.

Literatuurlijst

Maak een lijst met alle bronnen die je gebruikt hebt bij je onderzoek zoals je geleerd hebt in de Hoger onderwijs Informatievaardigheden Training van Saxion bibliotheek (de APA normen).

Zorg voor voldoende betrouwbare bronnen (dus niet alleen internetsites).

Verwijs in de tekst van je onderzoeksverslag naar de bronnen die je gebruikt. Laat dus altijd zien waar je iets vandaan hebt als je het niet zelf verzonnen hebt.

Bijlagen

In de bijlagen komen documenten of gegevens die essentieel zijn voor je onderzoek, maar die voor het begrijpen van je verslag niet noodzakelijk zijn. Je verslag moet leesbaar zijn zonder de bijlagen.

Literatuur (bijvoorbeeld tijdschriftartikelen) voeg je normaal gesproken niet toe als bijlage omdat ze gemakkelijk terug te zoeken zijn via internet of een bibliotheek.

Bijlage 3

Beoordelingsformulier onderzoeksverslag afstuderende IDS 12-13

Met dank aan Ank van Maanen, Saxion Next opleiding Toegepaste Psychologie,

Bij dit beoordelingsformulier hoort de bijgevoegde criteriabeschrijving.

A. Verslaglegging	CIJFER:
Structuur	
Schrijftechniek	
B. Inhoud	
Samenvatting	
Probleemverkenning en brede oriëntatie	
Relevantie voor de beroepspraktijk	
Probleemstelling en deelvragen	
Toegepaste onderzoeksmethode en argumentatie	
Resultaten	
Conclusies en discussie	
Aanbevelingen	
Algemeen inhoudelijk	
EINDBEOORDELING	EINDCIJFER:
De eindbeoordeling is het gemiddelde van alle beoordelingen.	
Datum:	
Naam en handtekening beoordelaar:	
Naam student:	
De beoordelaar mailt de begeleidende docent en het bedrijfsbureau een exemplaar van de beoordelingslijst. De begeleider mailt de beoordeling naar de student. De beoordelaar geeft d.m.v. een ondertekend exemplaar van deze lijst het cijfer aan de studieadministratie door.	

Criteriabelschrijving behorende bij beoordelingsformulier onderzoeksverslag afstuderen IDS 12-13

In deze criteriabelschrijving worden richtlijnen gegeven voor wat er ten minste onder de criteria verstaan wordt. Dit is een niet limitatieve opsomming. Het onderzoeksverslag en de criteria worden beoordeeld op HBO niveau.

Structuur

1. Er is een logische en relevante opbouw met: titelpagina, samenvatting, voorwoord, inhoudsopgave, inleiding, probleemstelling, verantwoording, onderzoeksopzet, resultaten, conclusie en discussie, aanbevelingen en literatuurlijst.
2. De overgangen tussen alinea's en paragrafen zijn helder en er is voldoende samenhang tussen de paragrafen.
3. Titels zijn passend en slaan op de inhoud.

Schrijftechniek

1. De tekst is afgestemd op de doelgroep (de doelgroep zijn de lezers van de opleiding en de opdrachtgever).
2. Het stuk is in correct Nederlands geschreven.
3. Waar nodig worden grafieken, figuren, voorbeelden e.d. adequaat gebruikt.
4. De bronnen en literatuurverwijzingen zijn volgens de standaardrichtlijnen (APA-normen).

Samenvatting

1. In de samenvatting wordt kort, bondig en zakelijk de kern van het onderzoek beschreven
2. De samenvatting mag niet langer zijn dan 1 pagina.
3. De samenvatting is los van het onderzoeksverslag te begrijpen.

Probleemverkenning en brede oriëntatie

1. De aanleiding en de doelstelling van het onderzoek worden uitgelegd.
2. De praktische en theoretische context wordt verkend d.m.v. literatuuronderzoek of vooronderzoek.
3. Bij de probleemverkenning wordt onderzocht welke relevante onderzoeken er in binnen- en buitenland gedaan zijn over gerelateerde onderwerpen.

Probleemstelling c.q. hoofdvraag

1. Het onderwerp is ingeperkt tot een probleemstelling c.q. hoofdvraag.
2. De probleemstelling is duidelijk en afgebakend.
3. De relevantie van de probleemstelling voor de praktijk wordt aangegeven.
4. De definiëring van begrippen is duidelijk en adequaat.

Deelvragen

1. Uit de probleemstelling zijn relevante, concrete en beantwoorbare deelvragen geformuleerd.
2. Deelvragen zijn in een logische volgorde geplaatst.

Onderzoeksmethode

1. De onderzoeksmethode wordt per deelvraag verantwoord.
2. De onderzoeksmethode wordt duidelijk en reproduceerbaar beschreven.
3. Er is een verantwoording van de kwaliteit van de onderzoeksmethode.
4. Er worden voor het gehele onderzoek minimaal 2 verschillende onderzoeksmethoden (observatie, vragenlijsten, diepte interviews...) gebruikt, waarvan ten minste 1 deelvraag met literatuuronderzoek onderzocht dient te worden.

Resultaten

1. De resultaten zijn correct, volledig en controleerbaar.

Conclusies

1. De conclusie geeft kort en bondig antwoord op hoofdvraag (probleemstelling) en deelvragen.

Discussie

1. De discussie omvat het antwoord met het ruimere theoretische kader.
2. De discussie geeft een kritische reflectie op het onderzoek.

Aanbevelingen

1. De aanbevelingen zijn randvoorwaarden voor het ontwerp.
2. De aanbevelingen zijn concreet en haalbaar en zijn een voortvloeisel van het onderzoek.
3. De aanbevelingen zijn afgestemd op (de organisatie van) de opdrachtgever.

Algemeen inhoudelijk

1. Relevante vakkennis en theorieën worden toegepast.
2. Maximaal 25% van de bronnen zijn internetpagina's.
3. Er zijn minimaal 5 zoekingen en minimaal 25 bronnen gebruikt, waarvan 3 niet Nederlandse titels. De bronnen zijn onderzocht op betrouwbaarheid.
4. Het gebruik van theorieën is zinvol en juist.
5. Er is enerzijds sprake van voldoende bronnenonderzoek en anderzijds van intensief persoonlijk denkwerk waarbij sprake is van een eigen onderbouwde visie, originaliteit en creativiteit.
6. De gevolgde gedachtegang /redenering is consistent, duidelijk en gemotiveerd.
7. Hoofd- en bijzaken worden goed van elkaar onderscheiden.
8. Het onderzoeksrapport is op HBO niveau geschreven.

Bijlage 4

Overzicht lezingenprogramma onderzoek 8 februari 2013

Tijd	onderwerp
12.00	Inloop en koffie
13.00	Introductie door Kasper Spormann
13.10	Clemens Schellens over onderzoek en afstuderen
13.30	Karin van Beurden over Smart Materials en Doelgroep gericht ontwerpen
14.15	Joke Reijnhoudt over de praktijk van onderzoek als organisatieadviseur
15.00	Pauze
15.20	Ramon Beijen over de resultaten, ontwerpen voor grote en internationale organisaties
16.05	Afsluiting
16.10	Borrel

Inleiding

Onlangs hebben we jullie allemaal op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen rondom onderzoek binnen de Jan des Bouvrie Academie. Ondertussen zijn we bezig met de implementatie van onderzoek binnen de modules in verschillende leerjaren. Daarnaast is geconstateerd dat dit aspect onderbelicht is gebleven voor onze reeds afgestudeerde studenten en in mindere mate ook voor diegenen die nu in het afstudeertraject zitten. Om dit toch tot zijn recht te laten komen hebben we een extra studiedag gepland met een bijzonder lezingenprogramma.

Hieronder vind je bondige informatie over wat we van de verschillende sprekers op die dag kunnen verwachten.

Clemens Schellens, Onderzoekskoach IDS en strategisch adviseur Saxion Next

Clemens zal de dag inleiden met een globale schets van onderzoek als fenomeen met een toelichting op onderzoek binnen het afstuderen bij IDS. Een praktische insteek met een direct doel: Zorgen dat de inhoudelijke input voor het maken van het afstudeerproject voldoet aan de criteria van onderzoek en voldoende uitdaging en niveau biedt om tot een zinvol en inspirerend afstudeerproject te komen.

Karin van Beurden, lector Industrial Design

In de lezing van lector Karin van Beurden worden twee aspecten toegelicht; het project 'Doelgroepgericht Ontwerpen' bestaat uit een intensief onderzoekstraject waarin onderzocht wordt wat de groepseisen van bepaalde groepen in de samenleving zijn ten aanzien van hun woonomgeving. Belangrijke informatie voor interieurontwerpers die hiermee hun keuzen kunnen onderbouwen en zo goed mogelijk tegemoet kunnen komen aan de wensen van een specifieke groep.

Daarnaast laat Karin resultaten zien van een ander project omtrent de toepassing van smart materials. Smart materials zijn materialen waarin extra functionaliteit besloten ligt die in de toepassing een belangrijke meerwaarde kan opleveren.

Joke Reijnhoudt, Projectleider en onderzoeker Laanbroek Schoeman adviseurs

In de lezing van Joke Reijnhoudt draait het om de implementatie van het nieuwe werken en het organisatieadvies dat vooraf gaat aan een interieurontwerp. Het resultaat van dit werk is een advies dat bijvoorbeeld in de vorm van een PvE richtinggevend is voor interieurontwerp. Het nieuwe werken behelst een grootschalige vernieuwing van het denken over werkomgevingen en is daarin heel belangrijk voor interieurontwerpers. Jaren van onderzoek zijn hieraan vooraf gegaan voordat het in zijn huidige vorm succesvol ingezet kon gaan worden. De lezing gaat over het onderzoekstraject, de uitkomsten en enkele voorbeelden van concreet gerealiseerd werk.

Ramon Beijen, Creatief directeur Rietmeijer

Rietmeijer is een in Amsterdam gevestigd bureau voor interieurontwerp met een serieuze staat van dienst. Tijdens zijn lezing zal Ramon Beijen beelden tonen van gerealiseerd werk waarbij hij de relatie tussen een voorafgaand adviestraject en de gebouwde resultaten zal toelichten. Het leuke van Rietmeijer is dat zij alleen werken voor opdrachtgevers die (bijna) iedereen kent. Grote en internationale bedrijven en overheidsinstellingen in Nederland en daarbuiten. Dit belooft een spectaculaire afsluiting te worden, met veel fraaie beelden en een bijzonder verhaal van de direct betrokken hoofdrolspeler.

Bijlage 5

Hieronder treft u de gerealiseerde en geplande verbeteracties aan, uitgezet in de tijd.

Planning activiteiten herstelplan													
Schooljaren: 2012/2013, 2013/2014 en 2014/2015													
Periodes: kwartalen													
Paragraaf	Activiteit	2012/3	2012/4	2013/1	2013/2	2013/3	2013/4	2014/1	2014/2	2014/3	2014/4	2015/1	2015/2
3.1	herschrijven reader afstuderen				bijstellen				bijstellen				bijstellen
3.2	toevoegen coördinator onderzoek												
3.3	verstevigen curriculum	opzetten		integreren				optimaliseren					bijstellen
3.4	toevoegen begeleiders afstuderen												
3.5	nascholen docenten	trainen			trainen				bespreken				bespreken
3.5	trainen van trainers												
3.6	verstevigen opleidingsgremia												
3.7	aansluiten bij lectoraat	verkennen		onderzoeken									
3.8	organiseren masterclasses												
	Visitatie auditteam september 2014												